

13. Shynkaruk O. A. Informatsiino-osvitnie seredovyshche v systemi pidhotovky fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia ta sportu / O. A. Shynkaruk, N. H. Byshevets, O. O. Yakovenko, L. A. Kharchenko // Fizychna kultura sport ta zdorovia natsii. – 2019. – № 8(27). – S. 367-374.
14. Iakovenko O. Vykorystannia khmarnykh tekhnolohii v suchasnykh umovakh rozvytku osvity / O. Yakovenko, O. Shynkaruk, L. Anzhelika, I. Pidopryhora // Naukovyi chasopys NPU. im. Drahomanova. – 2019. – № 5(113). – S. 196-200.
15. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.7(127).03
УДК: 378:796.011.3

Бєлікова Н.О.
доктор педагогічних наук, професор
Томащук О.Г.
кандидат педагогічних наук, доцент
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Нині особливої уваги потребує питання підготовки магістрів гуманітарного напрямку, зокрема, майбутніх учителів та викладачів фізичної культури, які приймають активну участь у формуванні здорового способу життя учнівської та студентської молоді. У статті здійснено обґрунтування сучасних підходів до професійної підготовки майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури у закладах вищої освіти України. У ситуації відсутності освітнього стандарту спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, наразі у вітчизняному освітньому просторі виокремлено досить широкий спектр підходів щодо розуміння статусу та специфіки організації професійної підготовки майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури. Різноманітність освітньо-професійних програм їх підготовки виявляється в змісті, структурній побудові, забезпеченні варіативної частини, різних підходах щодо практичної підготовки та організації державної атестації. Підвищення ефективності підготовки магістрів середньої освіти з фізичної культури вбачаємо у встановленні доцільного співвідношення між фундаментальною та професійно-педагогічною складовими, між теоретичним та практично-діяльнісним компонентами освітнього процесу; формуванні у майбутніх фахівців інтересу до професійно-педагогічних знань, професійної самоактуалізації та самовизначення.

Ключові слова: професійна підготовка, магістр, середня освіта, фізична культура, освітньо-професійна програма.

Бєлікова Н.А., Томащук Е.Г. Современные подходы к профессиональной подготовке будущих магистров среднего образования по физической культуре. Сейчас особого внимания требует вопрос подготовки магистров гуманитарного направления, в частности, будущих учителей и преподавателей физической культуры, принимающих активное участие в формировании здорового образа жизни учеников и студенческой молодежи. В статье осуществлено обоснование современных подходов к профессиональной подготовке будущих магистров среднего образования по физической культуре в учреждениях высшего образования Украины. В ситуации отсутствия образовательного стандарта специальности 014 Среднее образование (Физическая культура) за вторым (магистерским) уровнем высшего образования, сейчас в отечественном образовательном пространстве выделен достаточно широкий спектр подходов к пониманию статуса и специфики организации профессиональной подготовки будущих магистров среднего образования по физической культуре. Разнообразие образовательно-профессиональных программ их подготовки проявляется в содержании, структурном построении, обеспечении вариативной части, различных подходах к практической подготовке и организации государственной аттестации. Повышение эффективности подготовки магистров среднего образования по физической культуре видим в установлении целесообразного соотношения между фундаментальной и профессионально-педагогической составляющими, между теоретическим и практико-деятельностным компонентами образовательного процесса; формировании у будущих специалистов интереса к профессионально-педагогическим знаниям, профессиональной самоактуализации и самоопределения.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, магистр, среднее образование, физическая культура, образовательно-профессиональная программа.

Bielikova N. Tomaschuk O. Contemporary approaches to the professional training of future masters of secondary education in physical culture. Currently, special attention should be paid to the issue of humanities masters training, in particular, future physical culture teachers and lecturers, who take an active part in the formation of a healthy lifestyle of student youth. The article grounds contemporary approaches to the professional training of future masters of secondary education in physical culture in the higher education institutions of Ukraine. The normative arrangement of master's status in the system of positions and activities, related to the effective establishment of the interaction of educational services sphere and labour market, remains the most problematic issue today. In the situation of absence of an educational standard for speciality 014 Secondary Education (Physical Culture) by the second (master's) level of higher education, currently, in the domestic educational space, there is a wide range of approaches to understanding the status and specifics of the organization of professional training of physical culture secondary

education future masters. The analysis of the informational content of the state educational electronic resource of Unified State Electronic Database on Education (USEDE) allowed determining that 30 Ukrainian higher education institutions including national universities, pedagogical and specialized higher educational establishments carry out the training of such specialists. The process of defining the specifics and status of a master's degree in the training of secondary education physical culture specialists developed by various teams of authors differs by diverse approaches concerning the understanding of its peculiarities. The variety of educational and professional programs of their training is manifested in the content, structure, variable part ensuring, and different approaches to practical training and organization of state certification. The increase of training efficiency of physical culture secondary education masters for pedagogical activity consists in constant updating of the content, the establishment of an expedient ratio of semantic and practical activity components, and use of the newest pedagogical, informational and computer technologies. The realization of scientific support of the educational process will contribute to the formation of future specialists' pedagogical orientation and interest to the professional and pedagogical knowledge.

Keywords: professional training, master, secondary education, physical culture, educational and professional program.

Постановка проблеми. Інтегрування української педагогічної освіти в загальноєвропейський та світовий освітні простори вимагає усвідомлення та реалізації засад і принципів сучасної професійно-педагогічної підготовки вчителів та викладачів закладів вищої освіти. Необхідність реалізації випереджувальної функції вищої освіти, посилення конкуренції у вітчизняному освітньому просторі, національна стратегія розбудови ступеневої освіти, зокрема, на рівні функціонування магістратури, актуалізують проблему підвищення якості професійної підготовки педагогічних кадрів [1]. Нині фактично не існує цілісної концепції педагогічної підготовки магістрів. Особливої уваги потребує питання підготовки магістрів гуманітарного напрямку, зокрема, майбутніх учителів та викладачів фізичної культури, які приймають активну участь у формуванні здорового способу життя учнівської та студентської молоді [2]. У зв'язку з цим пошук підходів до удосконалення професійної підготовки магістрів середньої освіти з фізичної культури в умовах сучасного освітнього простору є актуальним і перспективним завданням.

Аналіз літературних джерел. Інституційні реформи, що відбуваються протягом останніх десятиліть в системі вищої освіти, зумовили звернення науковців до розгляду різноманітних аспектів становлення та розвитку магістратури в Україні. Питання побудови освітньо-професійних програм різних спеціальностей на основі компетентнісного підходу розкриті у працях В. Андрущенка, В. Захарченка, В. Лугового, Ю. Рашкевича, Ж. Таланова та ін. Особливості організації університетської педагогічної освіти досліджували А. Алексюк, Л. Коваль, Л. Нечепоренко, Д. Пашенко, В. Сагарда та ін. Здійснено пошук шляхів підвищення результативності професійної підготовки вчителя (О. Дубасенюк, Н. Ничкало, Л. Онищук, О. Пехота, О. Савченко, С. Сисоева та ін.) та студентів магістратури (В. Бондар, О. Мороз, Л. Савченко, З. Сліпкань та ін.).

Мета статті – обґрунтування сучасних підходів до професійної підготовки майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури у закладах вищої освіти України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нині розвиток вищої освіти відбувається під впливом різноманітних суспільних інтеграційних процесів та принципів, серед яких С. Шаров виділяє: інформатизацію та глобалізацію суспільства; зорієнтованість освіти на особистість студентів та їх різнобічний розвиток; забезпечення студентської мобільності; упровадження компетентнісного підходу у підготовку майбутніх фахівців з урахуванням Національної рамки кваліфікацій; підвищення конкурентоспроможності фахівця [7]. Більшість з цих підходів визначено у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року у якості стратегічних напрямів розвитку освіти та основних завдань даного законодавчого документу.

Трансформація змісту освіти, використання в освітньому просторі сучасних педагогічних технологій, інноваційні перетворення в управлінні закладами освіти, на думку О. Ковальчук, вимагають від педагогічних працівників інноваційних знань та умінь, гнучкості мислення, активності, прагнення до творчості, здатності до аналізу та самоаналізу, готовності до нововведень інноваційної професійної діяльності, трансферу знань та технологій [4].

Магістратуру можна вважати сполучною ланкою між вузівською освітою і аспірантурою, що забезпечує підготовку наукових і педагогічних кадрів, ланкою, що допомагає виявити здібності магістранта до науково-дослідної роботи і таким чином, визначити подальший напрямок його діяльності. Згідно з Законом України «Про вищу освіту» (2014), магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, освітньо-наукової – 120.

Як зазначає С. Вітвицька, педагогічна підготовка магістрів виступає в органічній єдності загального, особливого й одиничного. Як загальне, вона відображає закономірності здобуття вищої освіти і є складовою означеної системи; як особливе – має свою специфіку, зумовлену особливостями майбутньої професійної інноваційної діяльності, необхідністю поєднання фахової, педагогічної та науково-дослідної діяльності; як одиничне – відображає залежність педагогічної підготовки від індивідуальних особливостей магістрів, рівня їх знань, інтересів, схильностей [3].

Визначення цілей і завдань професійної підготовки майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури здійснено на основі прогностичного підходу, що дозволить врахувати сучасні тенденції розвитку вищої освіти для внесення необхідних коректив в освітні магістерські програми.

У цілому, процес навчання в магістратурі має бути спрямованим на формування в студентів загальнокультурних і професійних компетенцій, передбачених освітніми стандартами. Такий розподіл компетентностей цілком відповідає рекомендаціям проекту Тюнінг, у межах якого розглядаються загальні компетентності, які мають універсальний характер та спеціальні (фахові) компетентності, що визначають кваліфікацію випускника та профіль освітньої програми [6].

Враховуючи погляди С. Ящука [8], основними завданнями магістратури щодо формування професійно-педагогічної компетентності майбутнього магістра визначаємо: урахування вітчизняного та зарубіжного перспективного педагогічного досвіду реформування освіти та підготовки магістрів в контексті сучасності; формування у магістрів навичок науково-дослідницької роботи шляхом участі в розробленні наукових проєктів, тем кафедр, науково-практичних конференціях, семінарах; підготовка до друку та видання публікацій у наукових збірниках, фахових виданнях; написання та захист наукового дослідження на здобуття освітнього ступеня «магістр»; використання сучасних технологій та методів навчання і виховання при вивченні дисциплін психолого-педагогічного та загально професійного спрямування; набуття навичок педагогічного проектування змісту підготовки вчителя (викладача) фізичної культури; дотримання законодавчих, нормативних документів у галузі вищої освіти.

Наразі в системі вищої педагогічної освіти України все ще не сформовано однозначного підходу до розуміння специфіки і статусу магістратури, детермінованих новими вимогами до професійної підготовки фахівців європейського рівня освіти, які дійсно володіють глибокими фундаментальними та спеціальними знаннями й здатні працювати творчо та самостійно як науковці, так і практики [5].

Тобто, програми магістратури, незалежно від їхньої академічності чи практико-орієнтованості, повинні мати чітку професійну спрямованість й бути зорієнтовані під конкретне замовлення того чи іншого сегменту ринку праці, що може стати початком поступового вирішення низки інших проблем, зокрема, нормативного оформлення статусу магістра в системі посад і видів діяльності. Саме остання позиція, що пов'язана з налагодженням ефективної взаємодії сфери освітніх послуг та ринку праці, сьогодні залишається найбільш проблематичним питанням.

Зрозуміло, що в такій ситуації процес визначення специфіки й статусу магістратури з підготовки фахівців середньої освіти з фізичної культури, розроблених різними авторськими колективами, відрізняється різноманітними підходами щодо розуміння її особливостей.

Аналіз інформаційного контенту державного освітнього електронного ресурсу ЄДЕБО дозволив встановити, що станом на 01.10.2020 року підготовку майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури здійснює 30 закладів вищої освіти України, серед яких національні університети, педагогічні та профільні вузи. Назви освітніх (освітньо-професійних (ОПП) програм на другому (магістерському) рівні вищої освіти варіюються: «Середня освіта (фізична культура)», «Вчитель фізичної культури», «Фізична культура» тощо. У формулюванні освітніх кваліфікацій, які присвоюються випускникам після закінчення навчання, також спостерігається певна різноманітність (табл. 1).

Таблиця 1

Приклади ОПП, за якими здійснюється підготовка майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури (розроблено автором)

Назва ЗВО	Назва ОПП	Освітня кваліфікація
Національний університет фізичного виховання і спорту України	Середня освіта (Фізична культура)	Магістр середньої освіти (Фізична культура)
Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту	Вчитель фізичної культури	Середня освіта, Фізична культура
Волинський національний університет імені Лесі Українки	Фізична культура	Магістр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Середня освіта (Фізична культура)»)
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Середня освіта (Фізична культура)	Магістр освіти. Викладач фізичної культури, організатор туристичної роботи
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Фізична культура	Магістр середньої освіти (Фізична культура)
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка	Середня освіта (Фізична культура)	Магістр освіти. Викладач фізичного виховання. Вчитель фізичної культури
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	Середня освіта (Фізична культура)	Магістр середньої освіти (Фізична культура). Викладач фізичного виховання, вчитель фізичної культури та предмету «Захист Вітчизни»
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	Середня освіта (Фізична культура)	Вчитель фізичної культури

Встановлено, що різноманітність освітньо-професійних програм підготовки майбутнього магістра середньої освіти з фізичної культури виявляється в їх змісті та структурній побудові (табл. 2). Загальний обсяг підготовки магістра складає 2700 годин, що відповідає 90 кредитам ЄКТС. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», а саме п.15 ст. 62 цього закону, реалізація права студентів на вільний вибір навчальних дисциплін здійснюється у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. У закладах вищої освіти, освітньо-професійні програми підготовки майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури яких ми проаналізували, на дисципліні вільного вибору студента відводиться від 22 до 30 кредитів ЄКТС.

Таблиця 2

Структурна характеристика ОПП, за якими здійснюється підготовка майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури

Назва ЗВО	Зміст освітнього процесу	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість освітніх компонентів
Національний університет фізичного виховання і спорту України	Обов'язкові компоненти ОП:	66	
	Цикл предметної спеціальності	66	13
	Вибіркові компоненти ОП	24	4/5
Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту	Обов'язкові компоненти ОП	68	
	Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки	3	1
	Дисципліни загально-професійної підготовки		
	Дисципліни професійної і практичної підготовки	21	6
	Практична підготовка		
	Вибіркові компоненти ОП	33	7
	Дисципліни загально-професійної підготовки		
Дисципліни професійної і практичної підготовки	11	2	
	22		
	11	3	
	11	3	
Волинський національний університет імені Лесі Українки	Обов'язкові компоненти ОП	67	
	Цикл загальної підготовки	34	8
	Цикл професійної підготовки	33	6
	Вибіркові компоненти ОП	23	23
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Цикл загальної підготовки	18	
	Обов'язкові дисципліни	12	4
	Вибіркові дисципліни	6	4
	Цикл професійної підготовки	72	
	Обов'язкові дисципліни	48	7
	Вибіркові дисципліни	24	8
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Обов'язкові компоненти ОП:	67	
	Цикл загальної підготовки	16	5
	Цикл професійної підготовки	51	10
	Вибіркові компоненти ОП:	23	
	Цикл загальної підготовки	6	2
	Цикл професійної підготовки	17	5
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка	Обов'язкові компоненти ОП	45	10
	Вибіркові компоненти ОП	27	7
	Практична підготовка	13	2
	Підсумкова атестація	5	2
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	Обов'язкові компоненти ОП	60	13
	Вибіркові компоненти ОП	30	8

У забезпеченні варіативної частини освітньо-професійних програм також проявляється різноманітність. Зокрема, у більшості проаналізованих нами освітніх документах варіативність забезпечується вибором одного з декількох блоків навчальних дисциплін. У Національному університеті фізичного виховання і спорту України один вибірковий блок називається «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи з молоддю», інший – «Організація туристичної діяльності». У Придніпровській державній академії фізичної культури і спорту кожен з вибіркових блоків поділяється на дисципліни загально-професійної підготовки та дисципліни професійної і практичної підготовки. У Волинському національному університеті для вільного вибору студентам запропоновано перелік навчальних дисциплін (не менше 8), з яких вони вибирають 4 загальним обсягом 23 кредити ЄКТС. У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника вибіркові дисципліни є як у циклі загальної підготовки, так і у циклі професійної підготовки.

Якісна підготовка майбутнього магістра не можлива без оптимального поєднання теорії та практики. Технологія встановлення оптимального співвідношення теорії з практикою має кілька аспектів. З одного боку, вона передбачає встановлення певного співвідношення між теоретичним та емпіричним типом мислення. З іншого боку, в системі знань, які формуються у процесі професійної підготовки фахівця середньої освіти з фізичної культури, об'єктивна частка емпіричного знання становить досить вагомий частку. У процесі підготовки магістрів за освітньо-професійними програмами спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура), останні проходять виробничу практику, яка в різних закладах вищої освіти представлена різними видами (табл. 3), а загальна тривалість практичної підготовки варіює від 27 кредитів ЄКТС (у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника) до 10 кредитів ЄКТС (у Національному університеті

фізичного виховання і спорту України).

Таблиця 3

Різновиди практичної підготовки та підсумкової державної атестації майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури

Назва ЗВО	Практична підготовка	Кредити ЄКТС	Форма атестації
Національний університет фізичного виховання і спорту України	1. Магістерська практика	10	Атестаційний екзамєн; захист магістерської роботи
Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту	1. Виробнича практика за професійним спрямуванням	8	Захист магістерської роботи
	2. Практика-стажування.	3	
Волинський національний університет імені Лесі Українки	1. Педагогічна практика у ЗВО.	7	Атестаційний екзамєн; захист магістерської роботи
	2. Переддипломна практика.	6	
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	1. Виробнича практика (туристичні об'єкти).	3	Атестація
	2. Виробнича педагогічна практика у ВНЗ.	9	
	3. Підготовка магістерської роботи (науково-дослідна практика).	15	
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	1. Педагогічна практика.	12	Захист магістерської роботи
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка	1. Виробнича (педагогічна) практика в загальноосвітніх навчальних закладах.	8	Захист магістерської роботи; підсумкова атестація
	2. Асистентська практика у ВНЗ.	4	
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	1. Виробнича практика у ЗВО I-II рівнів акредитації.	6	Захист магістерської роботи
	2. Науково-педагогічна практика.	9	

Підсумкова державна атестація майбутнього магістра середньої освіти з фізичної культури передбачає захист магістерської роботи або атестаційний екзамєн, або поєднання двох видів атестації (табл. 3).

Висновки. Нормативне оформлення статусу магістра в системі посад і видів діяльності, що пов'язане з налагодженням ефективної взаємодії сфери освітніх послуг та ринку праці, сьогодні залишається найбільш проблематичним питанням. У ситуації відсутності освітнього стандарту спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, наразі у вітчизняному освітньому просторі виокремлено досить широкий спектр підходів щодо розуміння статусу та специфіки організації професійної підготовки майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури. Різноманітність ОПП їх підготовки виявляється в змісті, структурній побудові, забезпеченні варіативної частини, різних підходах щодо практичної підготовки та організації державної атестації.

Підвищення ефективності підготовки магістрів середньої освіти з фізичної культури до педагогічної діяльності вбачаємо у встановленні доцільного співвідношення між фундаментальною та професійно-педагогічною складовими освітнього процесу; між теоретичним та практично-діяльним компонентами освітнього процесу; використанні новітніх педагогічних, інформаційних та комп'ютерних технологій і здійсненні наукового супроводу освітнього процесу; формуванні у майбутніх фахівців інтересу до професійно-педагогічних знань, професійної самоактуалізації та професійного самовизначення.

Перспективи подальших досліджень лежать у площині вивчення зарубіжного досвіду професійної підготовки майбутніх магістрів середньої освіти з фізичної культури.

Література

1. Белікова Н. О. Сучасний погляд на перспективи модернізації вищої фізкультурної освіти / Н. О. Белікова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)»: [зб. наукових праць] / За ред. Г. М. Арзютова. – К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. – Випуск 12 (39). – С. 9-14.
2. Белікова Н. О. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту / Н. О. Белікова // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка [Текст]. Вип. 112. Т. 2 / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка; гол. ред. Носко М.О. – Чернігів: ЧНПУ, 2013. (Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт). – С. 52-56.
3. Вітвицька С.С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти: автореф. дис ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / С. С. Вітвицька, Житомирський державний університет імені Івана Франка. – Житомир, 2011. – 42 с.

4. Ковальчук О.М. Підготовка магістрів гуманітарних спеціальностей до інноваційної професійної діяльності в умовах ступеневої освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 / О.М. Ковальчук; ПВНЗ «Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля». – Дніпропетровськ, 2016. – 20 с.
5. Растрігіна А. Магістратура: проблеми та перспективи / А. Растрігіна // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. – Вип 125. – Режим доступу: file:///C:/Users/User/Downloads/Nz_p_2014_125_7.pdf
6. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю.М. Рашкевич. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
7. Шаров С. Аналіз навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня гуманітарного напрямку / С. Шаров // Молодь і ринок. – 2019. – № 3 (170). – С. 131-136.
8. Ящук С.М. Теоретико-методичні засади професійної підготовки магістрів технологічної освіти у вищих педагогічних навчальних закладах: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04; 13.00.02 / С.М. Ящук; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Умань, 2016. – 42 с.

Reference

1. Bielikova, N.O. (2013), "Suchasnyi pohliad na perspektvyv modernizatsii vyshchoi fizkulturnoi osvity", Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii № 15. «Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport), Vol. 12 (39), pp. 9-14.
2. Bielikova, N.O. (2013), "Suchasni tendentsii profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia ta sportu", Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni T. H. Shevchenka. Seria : Pedahohichni nauky. Fizychno vykhovannia ta sport, Vol. 112, T. 2, pp. 52-56.
3. Vitvitskaya, S.S. (2011), "Teoretychni i metodychni zasady pedahohichnoi pidhotovky mahistriv v umovakh stupenevoi osvity" : avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04, Zhytomyrskiy derzhavnyi universytet imeni Ivana Franka, 42 p.
4. Koval'chuk, A.N. (2016), "Pidhotovka mahistriv humanitarnykh spetsialnostei do innovatsiinoi profesiinoi diialnosti v umovakh stupenevoi osvity": avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04, PVNZ «Dnipropetrovskiy universytet imeni Alfreda Nobelia», 20 p.
5. Rastrigina, A. "Mahistratura: problemy ta perspektvyv", Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky, Vol. 125, available at: file:///C:/Users/User/Downloads/Nz_p_2014_125_7.pdf
6. Rashkevych, Yu.M. (2014), "Bolonskyi protses ta nova paradyhma vyshchoi osvity": monohrafiia [Bologna Process and New Paradigm of Higher Education: Monograph]. Lviv: Lvivskoi politekhniki Publ., 168 p. [in Ukrainian].
7. Sharov, S. (2019), "Analiz navchalnoho planu pidhotovky zdobuvachiv vyshchoi osvity drugoho (mahisterskoho) rivnia humanitarnoho napriamku", Molod i rynek, № 3 (170), pp. 131-136.
8. Yashchuk, S.M. (2016), "Teoretyko-metodychni zasady profesiinoi pidhotovky mahistriv tekhnolohichnoi osvity u vyshchykh pedahohichnykh navchalnykh zakladakh": avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04; 13.00.02, Umanskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Pavla Tychyny, 42 p.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.7(127).04
УДК: 373.3:796.015

Бойко В.Ф.
кандидат педагогічних наук, професор
Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь
Буток О. В.
старший викладач
Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь
Холяк К.О.
магістр ННІ спеціальної фізичної і бойової підготовки та реабілітації Університет державної фіскальної служби
України, м. Ірпінь

РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ДІВЧАТ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ АЕРОБІКИ

У статті розглянуто сутність та особливості фізичного розвитку дівчат молодшого шкільного віку, проаналізовано основи розвитку фізичних якостей у віці 6-10 років, наведено поняття аеробіки як засобу оздоровлення та зазначено її вплив на організм. Визначено основні вимоги до занять з аеробіки для дівчат молодшого шкільного віку та виокремлено ряд найбільш сприятливих вправ для досягнення бажаних цілей. Аналіз результатів дослідження вказує на те, що використання вправ з аеробіки не тільки сприяють розвитку конкретних фізичних якостей – швидкості, силової витривалості, спритності (координації), гнучкості, а й здатні розвинути музикальність, пам'ять, увагу, стабілізувати нервову систему, покращити психічно-емоційний стан та загальне самопочуття. Педагогічне спостереження проводилося протягом періоду з 20 вересня по 1 листопада 2020 року. Його базою є «Руда Ворона» у місті Ірпінь. У дослідженні прийняло участь (n = 20) дівчат віком 6-10 років.

Ключові слова: фізичні якості, швидкість, витривалість, спритність, гнучкість, молодший шкільний вік, аеробіка.

Бойко В.Ф., Буток Е.В., Холяк Е.А. Развитие физических качеств у девочек младшего школьного возраста средствами аэробики. В статье рассмотрено сущность и особенности физического развития девочек младшего школьного возраста, проанализировано основы развития физических качеств в возрасте 6-10 лет, приведено